

Internetowe fora dyskusyjne jako miejsce rozwiązywania realnych problemów przez polskich i rosyjskich studentów

Internet discussion forums as a place for solving real problems by Polish and Russian students

DOI 10.25951/4166

Wprowadzenie

We współczesnym świecie wiele aspektów życia społecznego przenoszonych jest do internetu. Dotyczy to także codziennego funkcjonowania studentów – typowych przedstawicieli cyfrowego społeczeństwa. Rozwój oraz popularność technologii informacyjno-komunikacyjnych zmieniły także sposób komunikacji społecznej tej grupy. Studenci korzystający w bardzo intensywny sposób z sieci tworzą w niej grupy dyskusyjne składające się z osób mających wspólne zainteresowania.

Teoretyczne podstawy badań własnych

Technologie informacyjne przenikają każdy aspekt współczesności. Dostępność mediów oraz ich rozległe zastosowanie mają znaczenie w historii rozwoju ludzkości. Współcześni studenci należą do cyberpokolenia, co oznacza, że są ludźmi zanurzonymi w przestrzeni wirtualnej (Tapscott 2010; Prensky 2001; Spitzer 2013).

Człowiek jest istotą społeczną. U podstaw ludzkich interakcji tkwi zawsze jakaś forma identyfikacji z innymi (Marody 2014). Konstytutywnym warunkiem istnienia i rozwoju człowieka jest przebywanie z ludźmi oraz nawiązywanie z nimi relacji. Istotne jest realizowanie potrzeby przynależności, która jest ulokowana w środkowej części piramidy Masłowa. Według teorii Abrahama Masłowa (1943) niezbędne do prawidłowego

funkcjonowania człowieka jest spełnienie potrzeb: fizjologicznych, bezpieczeństwa, przynależenia i miłości, godności i szacunku oraz samorealizacji.

Aby podjąć studia, młodzi ludzie często opuszczają dom rodzinny, przenoszą się do innego miasta i zaczynają samodzielne życie, bez bezpośredniego nadzoru rodziców. Jest ono bardzo odmienne od dotychczasowego, jednak nie pozbawione dotychczasowych potrzeb. Tomasz Kocowski (1982) zwrócił szczególną uwagę na potrzeby społeczne, takie jak potrzeba przynależności, łączności, organizacji, więzi emocjonalnej, konformizmu, uspołecznienia, społecznej użyteczności, gratyfikacji i akceptacji, współuczestnictwa, ochrony i autonomii jednostki.

Studenci będący typowymi przedstawicielami cyfrowego społeczeństwa wiele swoich działań i potrzeb przenoszą do wirtualnej rzeczywistości, ponieważ to właśnie sieć daje możliwość ich zaspokojenia. Zdaniem Urszuli Grzeško-wiak (2011, s. 359) „rozwój technologii internetowej umożliwił przeniesienie tych potrzeb na płaszczyznę świata wirtualnego, na portale społecznościowe, czyli serwisy społecznościowe”. Te z kolei umożliwiają jednostkom tworzenie własnego profilu wewnątrz określonego systemu, powiązanie go z listami innych użytkowników i przeglądanie list (Boyd, Ellison 2007).

W przestrzeni wirtualnej jednostka może komunikować się z osobami znanymi z bezpośredniego kontaktu lub poznanymi w sieci. Poza tym w internecie zawiązują się wspólnoty (społeczności) wirtualne, w których członków łączą m.in. zainteresowania, problemy, a także chęć nawiązania kontaktu. Wspólnoty wirtualne dają wsparcie, informacje, poczucie przynależności, społecznej tożsamości i umożliwiają kontakt z innymi ludźmi (Wellman 2001; Dawson 2006).

Ma to szczególne znaczenie w grupie studentów również z powodu internacjonalizacji. W wielu uczelniach (także w Polsce i Rosji) studia podejmują młodzi ludzie przyjeżdżający z innych krajów. Uczestnictwo w internetowych forach dyskusyjnych wzmacnia ich przynależność do społeczności studenckiej i poprawia komunikację językową (Mohamad, Shaharuddin 2014). Internetowe fora dyskusyjne są miejscem, w którym zainteresowani mogą poszukiwać informacji o sposobach rozwiązania problemu, mogą zadawać pytania w tej kwestii, pozyskiwać porady. Mogą też wyrażać opinie o tym, czy im się określone rozwiązanie podoba, czy nie (Morrow 2006).

Sam udział i aktywne korzystanie z możliwości jakie daje internetowe forum dyskusyjne zależy w dużej mierze od osobowości człowieka (Chen i Caropreso 2004). Nie wszyscy odczuwają potrzebę uczestniczenia w takich dyskusjach.

Metodologia badań

Przedmiotem przeprowadzonych badań były problemy, z jakimi zmagają się studenci w świecie realnym, przeniesione przez nich do świata wirtualnego. Główny cel pracy stanowiła eksploracja, opis i wyjaśnienie badanego zjawiska. Do celów badań należało także opisanie problemów, o jakich dyskutują studenci na forach internetowych. Aby wyjaśnić określony stan rzeczywistości, sformułowano problem badawczy, który przyjął postać pytania: *O jakich problemach świata realnego dyskutują studenci na forach internetowych?*

W badaniach jakościowych przeprowadzono analizę treści (Peräkylä 2009; de Wever, Schellens, Valcke, Van Keer 2006). Zastosowano matrycę kategorii do analizy tekstów. Stanowiła ona zbiór wypowiedzi użytkowników forów, które pogrupowano w kategorie podejmowanych problemów przez badaną młodzież.

W badaniach analizowano wpisy użytkowników dwóch forów studenckich. Pierwsze to *Forum studentów* (<http://www.pap.edu.pl/>) przeznaczone dla studentów polskich uczelni, drugie to *Moja uczelnia* (<https://www.myvuz.ru/>) zrzeszające studentów rosyjskich uczelni. Wspólną płaszczyzną obydwu forów jest to, że skierowane są one do wszystkich studentów w swoich krajach. Pierwsze jest ogólnopolskie, a drugie – ogólnorosyjskie. Zasadniczą różnicą natomiast jest liczba użytkowników, która w wypadku forum rosyjskiego znacznie przewyższa liczbę użytkowników forum polskiego, ale jest to efektem ogromnej różnicy w wielkości krajów, w których prowadzono badania. Liczba użytkowników *Forum studentów* w 29.09.2019 r. wynosiła 3969, a liczba postów – 10 921. W tym samym czasie dla forum *Moja uczelnia* wartości te wynosiły odpowiednio: 9525 użytkowników i 34 949 postów. Analizie poddano wątki, które wzbudzały największą dyskusję mierzoną liczbą postów. Ale nie tylko liczba postów świadczy o zainteresowaniu tematem. Niektóre wątki są śledzone przez internautów nie włączających się w dyskusję. Miarą popularności wątków jest także liczba ich wyświetleń przez biernych uczestników forum.

Wyniki badań

Zarówno polskie, jak i rosyjskie fora dyskusyjne umożliwiają umieszczanie postów w obrębie wątków możliwych do założenia w narzuconych przez administratora działach. W *Forum studentów* są to następujące działy: *Studia i studio-wanie*, *Regionalne fora studenckie*, *Finanse studenta*, *Student i praca*, *Student po godzinach*. W *Mojej uczelni* administratorzy przewidzieli dział *Ogólny* z szeregiem

poddziałów oraz odrębne działy poświęcone wątkom związanym z uczelniami największych miast: Moskwy, Sankt Petersburga i Nowosybirsk. W badaniach wyłączono z analizy posty umieszczone w działach dotyczących poszczególnych miast i uczelni ze względu na specyfikę środowisk, których posty dotyczą. Nie poddawano analizie także postów dotyczących samej nauki ze względu na to, że często dotyczyły one konkretnej uczelni i konkretnego kierunku kształcenia i obejmowały wypowiedzi pojedynczych osób. Wylączono także z analizy wątki dotyczące próśb o pomoc w przeprowadzeniu badań ankietowych. Są one bardzo popularne na obydwu portalach. Skupiono się na postach umieszczonych w wątkach ogólnych, ponieważ te dotyczyły większej liczby osób. Na polskim forum były to wątki założone w działach: *Życie studenckie*, *Imprezy*, *Turystyka i wyprawy studenckie*, *Mieszkanie dla studenta* i *Luźne rozmowy*. Na rosyjskim forum przeanalizowano wątki założone w działach: *Rozmowy o życiu*, *Randki*, *przyjaźń*, *miłość*, *seks*, *Sport i taniec*. Obydwa fora mają wydzielony dział, w którym mogą komunikować się kandydaci na studentów, poszukujący informacji o uczelniach i kierunkach studiów, na których chcieliby kontynuować naukę po ukończeniu szkoły ogólnokształcącej. Na polskim forum jest to dział *Pytania przyszłego studenta*, gdzie założono 397 wątków i umieszczono 982 posty. Na forum rosyjskim jest to poddział *Rekrutacja* i wybór uczelni w dziale *Ogólne*, gdzie założono 251 wątków i umieszczono 1372 posty.

Punktem wyjścia analiz było określenie wątków, które charakteryzowały się największą liczbą postów. Liczba osób podejmujących dyskusje w wybranym wątku nie jest jedyną miarą popularności danego tematu. Drugim kryterium określającym zainteresowanie studentów danym problemem jest liczba wyświetleń. Niekiedy zdarza się bowiem tak, że krótka kilkupostowa dyskusja jest obserwowana przez znaczną liczbę osób. Najpopularniejsze wątki wraz z liczbą postów i wyświetleń na polskim i rosyjskim forum przedstawiono w tabelach 1 i 2.

Tabela 1. Najpopularniejsze wątki na polskim portalu *Forum studentów*

Tytuł wątku	Liczba postów	Liczba wyświetleń
Gdzie student może jechać na wakacje?	74	5 928
Co dobre na odchudzanie?	62	3 866
Rozrywka w wolnym czasie	46	2 665
Ile razy zdawaliście egzamin na prawo jazdy?	44	7 413
Prezent dla taty	37	2 891

Dowcipy	37	2 165
Pieniądze a imprezy	31	2 926
Gdzie najlepiej jechać w góry?	31	4 852
Zaparcia	25	1 549
Problem z zatokami	23	1 723
Gdzie w Polsce można spędzić wakacje?	20	2 065
Jak to jest z odchudzaniem u studentek?	19	1 734
Jaki prezent na walentynki?	17	1 188
Gdzie warto jechać nad morze?	17	2 384
Zakupy przez internet	16	913
Kosmetyki do cery trądzikowej	14	1 177
Jak wyglądają imprezy na studiach?	14	3 609
Niekonwencjonalne zarabianie pieniędzy	13	2 078
Wasze ulubione miejsca ze zdrowym jedzeniem	12	1 105
Najlepsze sposoby na ból gardła	11	1 210
Najlepsze dowcipy jakie znacie :)	11	9 451
Piękne paznokcie	10	963
Chwilówka online. Pierwsza za darmo	8	2 952
Ból brzucha	7	808
Najlepszy lek na alergię? Opinie.	4	22 997
Jaką niespodziankę urodzinową można zrobić facetowi?	4	900

Tabela 2. Najpopularniejsze wątki na rosyjskim portalu *Moja uczelnia*

Tytuł wątku	Liczba postów	Liczba wyświetleń
Anegdoty	79	86 736
Nowości	69	84 445
Filmy	57	51 152
Cztery strony miłości	44	52 987
Czy można żyć bez seksu???	41	50 479
Zakupy przez internet	37	27 366
Na czym oszczędzacie?	31	24 936
Czy normalne jest dawanie facetowi ubrań?	28	21 057
Miłość na studiach!!!!!!!	28	48 998
Jaki masz w domu telewizor?	25	23 461
Czy wypada dziewczynie robić pierwszy krok?	24	40 954

Dezodorant czy sztyft?	22	13 989
Zdrada	22	35 812
Czy warto walczyć?	22	32 407
Jak często jecie fast foody?	20	17 210
Czy pracujecie? I gdzie?	19	19 171
Jak się nie kłócić?	17	17 996
Czy udało wam się spełnić dziecięce marzenia?	16	17 594
Prezent dla dziewczyny	11	5 699
Kredyt na naukę	8	5 131
Kobiece spojrzenie na męską kosmetykę	7	6 388
Jak przeżyć epidemię grypy?	7	5 640
Jak rzucić palenie	5	2 994

Najpopularniejszym tematem, jaki poruszali polscy studenci, był temat związany z wypoczynkiem. Wątek *Gdzie student może jechać na wakacje?* wzbudził zainteresowanie internautów, którzy odpowiedzieli 74 postami. Nie był to jedyny wątek dotyczący tego problemu. Także bardziej sprecyzowane pytania *Gdzie w Polsce można spędzić wakacje?*, *Gdzie najlepiej jechać w góry?*, *Gdzie warto jechać nad morze?* dotyczyły organizacji wypoczynku. Łącznie te cztery wątki podjęto w 142 postach, które odwiedziło 15 229 osób. Analiza wskazuje, że polscy studenci spędzają czas wolny od nauki w sposób bardzo zróżnicowany. W swoich postach doradzają, podpowiadają, proponują konkretne rozwiązania z adresami stron internetowych, polecają sprawdzonych organizatorów i biura podróży, przekonują, że można wypocząć za nieduże pieniądze. Są i tacy, którzy przekonują, że nieważne, gdzie, ale ważne z kim spędza się wakacje.

daria.w: Każde miejsce jest dobre, jeśli ma się fajnych ludzi obok 😊 Ja zawsze stawiam na aktywny wypoczynek. W tym roku wybieram się na rejs z the boat trip. Zorganizowaliśmy się większą grupą i wybraliśmy Chorwację. Moi znajomi byli w tamtym roku, a w tym wciągnęli również mnie. Puczę się trochę żeglarstwa, ale przede wszystkim stawiam na dobrą zabawę, fajne imprezy i wspólne zabawy na wodzie 😊 Dzięki temu z pewnością nie przytyję jak po każdym wyjeździe, kiedy leżałam tylko plackiem na plaży 😊

Problematyka letniego i zimowego wypoczynku nie została podjęta przez studentów na portalu *Moja uczelnia*. W dyskusji na temat *Wypoczynek w Grecji* wypowiedziały się dwie osoby, dzieląc się swoimi doświadczeniami. Na 14 wątków założonych przez *vetalbon* z propozycjami wypoczynku w różnych atrak-

cyjnych miejscach na świecie (z odniesieniami do biur podróży organizującymi wycieczki) nikt nie odpowiedział, a poszczególne wątki obejrzało po około 500 internautów.

Najpopularniejszym wątkiem na rosyjskim portalu okazał się watek *Anegdoty* (79 postów i 86 736). Podobne wątki: *Dowcipy* i *Najlepsze dowcipy jakie znacie* :) na polskim portalu sprowokowały 48 odpowiedzi i zostały wyświetlone przez 11 616 osób. Widać więc, że internetowe fora dyskusyjne służą studentom nie tylko do poruszania poważnych tematów, lecz są także miejscem dzielenia się humorem.

W swych dyskusjach poruszają studenci także ważne życiowe problemy. Jednymi z takich, które pojawiły się na polskim i rosyjskim forum są te, które dotyczą zdrowia. Na polskim forum pojawiły się wątki: *Zaparcia* (25 postów, 1549 wyświetleń), *Problem z zatokami* (23, 1723), *Najlepsze sposoby na ból gardła* (11, 1210), *Ból brzucha* (7, 808), *Najlepszy lek na alergię? Opinie* (4, 22 997), na rosyjskim dyskusje wywołały problemy: *Jak przeżyć epidemię grypy?* (7, 5640) i *Jak rzucić palenie* (5, 2994). Problematyka dotycząca radzenia sobie z alergią wzbudziła zainteresowanie największej liczby osób, które wyświetliły posty. Tych osób było prawie 23 tysiące. Świadczy to o tym, że z problemem tym zmagają się wielu młodych ludzi. W dyskusjach dotyczących zdrowia studenci udzielają sobie porad na podstawie własnych doświadczeń, polecając sprawdzone, domowe sposoby lub ogólnie dostępne lekarstwa. Często zwracają uwagę, aby problemów ze zdrowiem nie bagatelizować.

fugazi: Lepiej nie bagatelizować tego bo zapalenie zatok może się ciągnąć tygodniami jeśli nie miesiącami! Czym prędzej do lekarza po jakies konkretne lekarstwa lub inhalacje ziołowe i zakładać czapkę na zime!

Zdrowia dotyczą także wątki związane z odpowiednim odżywianiem: *Waższe ulubione miejsca ze zdrowym jedzeniem* (12, 1105), *Jak często jecie fast foody?* (20, 17 210) oraz odchudzaniem: *Co dobre na odchudzanie?* (62, 3866), *Jak to jest z odchudzaniem u studentek?* (19, 1734). Analiza treści postów zawartych w tych wątkach świadczy o dużej świadomości studentów dotyczącej zdrowego odżywiania oraz niebezpieczeństw związanych z nieodpowiednim odżywianiem i nieumiejętnym pozbywaniem się masy ciała.

ekstraMilosz: Ja staram się przygotowywać sobie osobiście, jeśli wiem, że chcę zjeść coś zdrowego. Zazwyczaj, jeśli jestem już w knajpie i mam zjeść coś zdrowego to stawiam na chude mięso i sałatkę, bez sosów i majonezów.

Kcroma_19: Wcześniej ja także często się tym żywiłam, ale teraz koniec. Piękna figura cenniejsza niż szybkie jedzenie

Wiele miejsca w dyskusjach na forach internetowych zajmują problemy związane z materialną stroną życia studenckiego. Jednym z popularniejszych wątków w obrębie tej problematyki na polskim portalu stanowi odwieczne pytanie o miejsce zamieszkania dla studentów opuszczających swój dom rodzinny na czas nauki. Pytanie: *Co lepsze: akademik czy stacja?* doczekało się 20 postów i 2485 wyświetleń. Dyskusja na forum tego problemu nie jest w stanie rozstrzygnąć, ponieważ każda opcja ma swoje plusy i minusy:

Mateusz: Witam:) Ja obecnie mieszkam w stacji i powiem szczerze, że raczej bym się nie zamienił na akademik. Z tego co moi znajomi opowiadają, że często muszę się uczyć na klatce schodowej, bo tam jest ciszej niż w mieszkaniach no to dla mnie jest jakaś masakra: /

joannakaren: Moim zdaniem stacja. Tak de facto, jeśli znajdzie się współlokatorów to koszty są podobne, ewentualnie minimalnie wyższe a komfort mieszkania – no cóż, nieporównywalnie lepszy.

orkowa: Na stacji moim zdaniem większy luz, a jak trzeba się uczyć to się uczymy. No i przede wszystkim mniej ludzi do ogarnięcia, naprostowania, opierniczenia 😊

EWUS9898: Przerabiałam i akademik i stancje. Stacja = LIPA – przynajmniej w moim przypadku (BLOK). Wieczne pretensje sąsiadów o to „że łyżka upadła”. Odpuściłam po jednym semestrze. Akademik to co innego – CZUJESZ STUDIAK 😊
Większa integracja z otoczeniem, dostęp do potrzebnych materiałów „naukowych” itp.

W rozważaniach ekonomicznych aspektów studenckiego funkcjonowania internauci poruszają problem zaciągania kredytu na potrzeby związane ze studiowaniem. Tę kwestię Rosjanie poruszają w wątku *Kredyt na naukę* (8, 5131), a Polacy w wątku *Chwilówka online. Pierwsza za darmo* (8, 2952). Do możliwości pożyczania pieniędzy podchodzą bardzo ostrożnie, dostrzegając duże ryzyko związane z takim rozwiązaniem.

LanaS: Tak wziąć w zasadzie nie problem, jeśli jest z czego spłacać. Nie jest to fajne, ale nie da się tylko uczyć. Trzeba pracować, żeby płacić.

Zastanawiają się też, w jaki sposób „zaciskać pasa”. W wątku *Na czym oszczędzacie?* (31, 24 936) udzielają sobie porad dotyczących tego w jaki sposób postępować, aby środków materialnych wystarczyło na skromne studenckie życie. Polecają sobie miejsca, gdzie można dokonywać tańszych zakupów. Przyznają też często, że nie jest to łatwa część studenckiego życia i nie zawsze sobie z nią dobrze radzą.

Екатерина5835: Ile razy próbowałam oszczędzać – zawsze nie wychodziło. Jestem nieekonomiczna młoda damą))).

Савенок: u mnie także z oszczędzaniem nie bardzo ... ale jak się kończą pieniądze, oszczędzam na wszystkim.

Nie dziwi więc podejmowana na forach dyskusja o sposobach zarabiania pieniędzy. Świadczą o tym wątki: *Niekonwencjonalne zarabianie pieniędzy* (13, 2078) oraz *Czy pracujecie? I gdzie?* (19, 19171). Uczestnicy dyskusji dzielą się własnymi doświadczeniami związanymi z zarabianiem pieniędzy. Są wśród nich tacy, którzy opowiadają o tym, jak podjęli pracę w handlu jako sprzedawcy bądź konsultanci. Ale też i tacy, którzy polecają dorabianie z wykorzystaniem internetu. Dominuje przekonanie o potrzebie zdobywania środków w czasie studiowania.

trewl: A dokąd można zająć bez dorabiania. Rodzice pomagają, jak mogą, ale i samemu trzeba się zakręcić. Studiuję w Akademii Spraw Międzynarodowych, na prawie, więc zdobywam praktykę pracując u notariusza.

zax7: A ja uważam że warto dorbiac w necie. Jeśli chodzi o mniejsze kwoty, stowka czy dwie miesięcznie, to polecam autosurfy. Jeśli spędza się przy kompie kilkanaście godzin dziennie to czemu na tym przy okazji nie dorabiać. Nie wymaga to żadnego wysiłku – ot, odpala się w tle stronę z reklamami i normalnie zajmuje swoją pracą czy grą przy kompie, a punkty leca.

Rosyjscy studenci podejmują na swoim portalu poważne rozmowy dotyczące relacji między mężczyznami i kobietami. Takich tematów nie podejmowali studenci polscy. Zapewne takie zróżnicowanie wynika z tego, że administratorzy strony rosyjskiej utworzyli dział *Randki, przyjaźń, miłość, seks*, który nie ma odpowiednika na stronie polskiej. Bardzo popularne były tematy: *Czy można żyć bez seksu???* (41, 50 479), w obrębie którego toczyła się dyskusja zapoczątkowana pytaniem o ważności życia erotycznego w małżeństwie oraz *Miłość na studiach!!!!!!!!* (28, 48 998), gdzie główne rozważania skupiały się wokół tego, czy miłość na studiach pomaga czy przeszkadza w nauce. Interesujące przemyślenia zawarli w swoich postach uczestnicy rozmów na tematy: *Zdrada* (22, 35 812), *Czy warto walczyć* (22, 32407) i *Jak się nie kłócić?* (17, 17 996), dotyczące trudnych relacji i zaburzeń w tych relacjach między bliskimi sobie osobami. W ocenie zdrady opinie są rozbieżne, jedni ją potępiają bezwzględnie i uznają za definitywny koniec związku, inni uważają ją za efekt złych relacji pojawiających się wcześniej. Podobnie nie ma jednomyślności w sprawie sensu walki o uczucia drugiej osoby. Jedni uważają, że warto, inni, że lepiej skierować swą uwagę na inną osobę. Dyskutanci zgadzają się natomiast w jednym, że nie ma par, które się ze sobą nie kłócą. Uważają, że kłótnia jest stałym elementem, który pojawia się w związkach.

Samael: jeśli się nie klóćcie to znaczy, że jesteście idealni, w praktyce niemożliwe, albo nie jesteście sobą zainteresowani 😊 pracujcie nad relacjami.

Analiza treści podejmowanych wątków pokazuje, że studenci są mało kreatywni w wymyślaniu prezentów dla swoich bliskich. Intensywnie poszukują podpowiedzi w takich kwestiach jak: *Prezent dla taty* (37, 2891), *Jaki prezent na walentynki* (17, 1188), *Jaka niespodziankę urodzinową można zrobić facetowi?* (4, 900), *Prezent dla dziewczyny* (11, 5699), *Czy normalne jest dawanie facetowi ubrań?* (28, 21 057). Na forum szukają inspiracji, konsultują własne pomysły i upewniają się, czy coś, co chcieliby podarować drugiej osobie, będzie odpowiednie i nie zostanie przez osobę obdarowaną źle odebrane.

Podsumowanie

Studenci uczestniczący w dyskusjach na internetowych forach podejmują różnorodne tematy, związane z ekonomiczną stroną studiowania, zdrowiem, kontaktami międzyludzkimi, poradami na różne tematy. Zróżnicowanie w podejmowanych tematach pomiędzy polskimi i rosyjskimi studentami wynika po części z układu działów zaproponowanych przez moderatorów, jednak generalnie wątki dotyczą podobnych problemów. Po przeprowadzeniu analizy nasuwa się także wnioski, że internauci traktują dyskusje bardzo poważnie i wypowiadają się w sposób kulturalny. Pewnym zaskoczeniem jest fakt, że w trakcie analiz nie natrafiono na posty cechujące się agresją i wulgarnym słownictwem. Wszechobecny w przestrzeni mediów społecznościowych hejt, w badanych postach nie wystąpił. Internetowe dyskusje są dla ich uczestników sposobem wypełnienia potrzeb przynależności, łączności, współuczestnictwa, akceptacji, więzi emocjonalnej, które zostały osłabione po opuszczeniu przez nich domu rodzinnego. W pewnej mierze internetowe studenckie fora dyskusyjne te potrzeby wypełniają.

BIBLIOGRAFIA

- Boyd D.M., Ellison N.B. (2007), *Social network sites: Definition, history and scholarship*, „Journal of Computer – Mediated Communication”, 13, DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1083-6101.2007.00393.x>.
- Chen S.J., Caropreso E.J. (2004), *Influence of personality on online discussion*, „Journal of Interactive Online Learning”, 3 (2).

- Dawson S. (2006), *Online forum discussion interactions as an indicator of student community*, „Australasian Journal of Educational Technology”, 22 (4), DOI: <https://doi.org/10.14742/ajet.1282>.
- Grześkowiak U. (2011), *Portale społecznościowe – wybrane aspekty*, „Zeszyty Naukowe. Studia Informatica / Uniwersytet Szczeciński”, 28.
- Kocowski T. (1982), *Potrzeby człowieka: koncepcja systemowa*, Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
- Marody M. (2014), *Jednostka po nowoczesności. Perspektywa socjologiczna*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Maslow A.H. (1943), *A theory of human motivation*, „Psychological Review”, 50 (4).
- Mohamad M., Shaharuddin S. (2014), *Online Forum Discussion to Promote Sense of Learning Community among the Group Members*, „International Education Studies”, 7 (13), DOI:10.5539/ies.v7n13p61.
- Morrow P.R. (2006), *Telling about problems and giving advice in an Internet discussion forum: some discourse features*, „Discourse Studies”, 8 (4), DOI: <https://doi.org/10.1177/1461445606061876>.
- Peräkylä A. (2009), *Analiza rozmów i tekstów*, w: N.K. Denzin, Y.S. Lincoln (red.), *Metody badań jakościowych*, t. 2, Warszawa: PWN.
- Prensky M. (2001), *Digital Natives, Digital Immigrants*, Part 1, „On the Horizon”, 9 (5), DOI: <https://doi.org/10.1108/10748120110424816>.
- Spitzer M. (2013), *Cyfrowa demencja. W jaki sposób pozbawiamy rozumu siebie i swoje dzieci*, Słupsk: Wydawnictwo Dobra Literatura.
- Tapscott D. (2010), *Cyfrowa dorosłość. Jak pokolenie sieci zmienia nasz świat*, Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.
- Wellman B. (2001), *Physical Place and Cyber Place: The Rise of Personalized Networking*, „International Journal of Urban and Regional Research”, 25 (2), DOI: 10.1111/1468-2427.00309.
- Wever B. de, Schellens T., Valcke M., Van Keer H. (2006), *Content analysis schemes to analyze transcripts of online asynchronous discussion groups: A review*, „Computers & Education”, 46 (1), DOI: <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2005.04.005>.

STRESZCZENIE

We współczesnym świecie wiele aspektów życia społecznego przenoszonych jest do internetu. Dotyczy to także codziennego funkcjonowania studentów – typowych przedstawicieli cyfrowego społeczeństwa. W przeprowadzonych badaniach starano się określić, z jakimi problemami zmagają się studenci w świecie realnym oraz których rozwiązań poszukują w świecie wirtualnym. Cel pracy stanowiły: eksploracja, opis i wyjaśnienie badanego zjawiska, czyli problemów, o jakich dyskutują polscy i rosyjscy studenci na forach internetowych. W poszukiwaniu wyjaśnienia określonego stanu rzeczywistości

sformułowano problem badawczy, który przyjął postać pytania: *O jakich problemach świata realnego dyskutują polscy i rosyjscy studenci na forach internetowych?* Metodą umożliwiającą znalezienie odpowiedzi była analiza treści zawartych na studenckich forach dyskusyjnych. Analiza tekstów pozwoliła zająrzeć w odczucia młodych ludzi, które wyrazili za pomocą języka sieci. Taki przegląd wypowiedzi pozwolił wysunąć wnioski o tym, jaki jest współczesny polski i rosyjski student i jakie problemy dnia codziennego próbuje rozwiązywać poprzez kontakt z siecią. Badania pokazały podobieństwa i różnice w podejściu Polaków i Rosjan do poruszanych przez nich problemów.

SŁOWA KLUCZOWE: internet, studenci, internetowe fora dyskusyjne, cyfrowe społeczeństwo

SUMMARY

In the modern world, many aspects of social life are being transferred to the Internet. This also applies to the daily functioning of students, seen as typical representatives of the digital society. In the conducted research, attempts were made to determine what problems students struggle with in the real world, and what solutions they look for in the virtual world. The purpose of this work was to explore, describe and explain the studied phenomenon, i.e. problems discussed by Polish and Russian students on online forums. In the process of looking for a specified state of reality, a research problem was formulated. It took the form of the question: What problems of the real world are discussed by Polish and Russian students on online forums? A method to find the answer to this question was to analyse the content of student discussion forums. Texts analysis allowed to look into young people's feelings, expressed by the language of the network. Such a review of statements made it possible to draw conclusions about the characteristics of contemporary Polish and Russian students and everyday problems they try to solve by means of contact with the network. The research has shown similarities and differences in the approach of Poles and Russians to the problems they discuss.

KEYWORDS: Internet, students, online discussion forums, digital society

ELENA ASMAKOVETS – Omski Państwowy Uniwersytet (Rosja)

SŁAWOMIR KOZIEJ – Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach,
Omski Państwowy Uniwersytet (Rosja)

Pedagogika / Pedagogy

Przysłano do redakcji / Received: 7.10.2019

Przysłano do redakcji po recenzjach / Received in revised form: 31.10.2019; 29.11.2019

Data akceptacji do publikacji / Accepted: 3.06.2020